

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

XII. De Portione Canonica Episcopali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62668](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62668)

ARTICULUS XII.
De Portione Canonica Episcopali.

SUMMARIUM.

- 256. Portionis istius quantitas,
 - 257. Et ratio, ob quam Episcopo solvenda est,
 - 258. Ex Rebus ultimâ voluntate Ecclesiis &c. relictis.
 - 259. Non solvitur ex iis, quæ obveniunt ex contractu,
 - 260. Vel ultimâ voluntate personis,
 - 261. Vel locis in compensationem meritorum,
 - 262. Vel pro fundatione, structura, suppellestili. Anniversariis &c. relinquuntur.
 - 263. Portio ea aliquando non debetur vi Privilegii,
 - 264. Vel prescriptionis quadragenarie, titulo munita, vel immemorialis.
 - 265. Solvenda est ex Legatis,
 - 266. Hereditate, Mortis causâ donatis.
 - 267. Non tamen à locis Exemptis:
 - 268. Nisi ratione capellarum non exemptarum,
 - 269. Et exemptarum solò tempore conditi testamenti.
 - 270. Debetur Episcopo loci, cui aliquid est relictum,
 - 271. Et à testatore prohiberi non potest:
 - 272. Nisi pro ea aliquid legeretur Episcopo:
 - 273. Cui aliquando cum legato portio Canonica debetur.
256. **P**ortio Canonica, à sacrorum Canonum institutione approbata, neque ita nuncupata, Sylvester

V. Portio Canonica n. 1. duplex est. Una Episcopalis, presentis: altera Parochialis, Tit. 28. declaranda.

Episcopalis vocatur certa, regulariter & spectatò Jure, est quarta, *can. Vulturnana, 12. q. 2. & c. Conquerente 16. de Offic. Ordin. ex Consuetudine autem alicubi minor, alibi major, scilicet tertia, aut etiam dimidia pars can. Antiquos 10. q. 1. Glossa in c. Requisisti 15. & ibi Panormit. n. 15. obventionum ac bonorum mobilium & immobilium, inferioribus Ecclesiis, Monasteriis, hospitalibus cæterisque sacris & Religiosis locis, intra dioccesin sitis, per ultimam voluntatem à defunctis pro anima sua relictorum, Episcopo debita, Molina *Tract. 2. de J. & J. disp. 215. n. 1. & Pirthing ad banc Rubric. n. 95.**

Ratio, ob quam Portionem istam Episcopo sacrorum Canonum Conditores attribuerunt, est ejus Superioritas & Spiritualis Jurisdicção, quam obtinet in omnes Ecclesias aliæque loca sacra & Religiosa suæ diocesis, *can. Decretum, 10. q. 1. Onus Pastorale, quod ipsi incumbit, celebrandò solenniter, prædicandò, cogrigendò, & omnia, quæ ad utrumque F& Poli, sive Contentiosum & Pœnitiale forum spectant, faciendò exercenda c. Conquerente cit. & demum Communicatio, quæ intercedit inter Episcopum & Ecclesiam, cui aliquid est relictum, c. Requisisti cit. Pet. de Ubald. de Pœ. Canon. cap. 1. num. 5. Barbosa *Lib. Jur. Eccles. cap. 19. n. 5. Franc. Leo besaur. Fori Eccles. p. 2. cap. 14. n. 29. & Gonzalez in c. fin. n. 4.**

Quantumvis autem Episcopo & quibuscunque Prælati, in cæterum territorium & populum, plenò iure sibi subiectum, obtinentibus jurisdictionem quasi Episcopalem, portio Canonica generaliter debita sit de omnibus, non solùm mobilibus,

bilibus, sed immobilibus quoque bonis, quæ ejusmodi sacris & Religiosis locis à defuncto in ultima voluntate pro animarum suarum salute relinquuntur, *c. Officii 14. & c. Requisisti cit.* non pauci tamen casus sunt, quibus ea non præstatur.

Et primò quidem non præstatur de iis, quæ Ecclesiis aliisque ejusmodi locis obveniunt ex contractu: imò & donatione inter vivos adeò; ut, si res à Titio v.g. prius legata, postea ab ipso etiam infirmo inter vivos donaretur, de ea portio Canonica Episcopo præstanda non foret: nisi defunctus à legandi voluntate Ecclesiæ Prælati persuasionibus abductus, & ad sic donandum fuisset inductus, *c. cit. Panormit. n. 17. Molina n. 2. & cit. Barbosa num. 26.*

259. Secundo ex iis, quæ relinquuntur personæ: quod, licet non præsumatur, imò in dubio contrarium, sive relicta Ecclesiæ Prælati vel Rectori perpetuo, non personæ, sed dignitatis & beneficii aut officii nomine expressò, intuitu ipsius Ecclesiæ relicta præsumantur, præsumptio tamen ista Juris duntaxat, non etiam de Jure est; ideòque, si ex circumstantiis, v.g. quod res alicujus Ecclesiæ Canonico seorsim: vel clerico aut beneficiato in ea præstantem vel administrationem non habentem: vel etiam talem habenti à persona legatariæ aliæ necessitudine conjuncta, aut legatario ratione meritorum obligata: ex extranea res ad usum merè prophana servientes, v.g. canes venatici, falcones legati sint, intuitu personæ relicta probatur, de relictis Episcopo nihil debetur, *v. Panormit. à n. 13. Barbosa in c. Requisisti cit. n. 4. & Pirrhing n. 95. in fine.*

260. Tertio ex iis, quæ pauperibus studiosis, dotandis puellis, vel pauperibus in genere, sive inter eos distribuenda, relinquuntur: quia talia relicta censentur

ipsis personis. Aliud esset, si pauperibus certi hospitalis, sive ad sustentationem pauperum in eo degentium relinquuntur; quia talia loco relicta censentur. Imò illa etiam non debetur ex iis, quæ relinquuntur leprosis & similibus habitantibus in certa domo; quia ejusmodi domus plerumque loca Religiosa non sunt: cum plerumque privata duntaxat non publicæ & Ecclesiasticæ auctoritate sint erecta, *Petr. de Ubald. de Port. Canon. cap. 5. n. 11. & Azor p. 2. Instit. lib. 3. cap. 12. q. 8.*

Quarto eodem modo non debetur de iis, quæ Ecclesiæ vel Monasterio non pro anima, sed aliam ob causam, v.g. pro intuitu sibi ab illa præstito, legantur, *c. cit. Pirrhing n. 98. in fine*: dummodo, ut iste rectè observat, talis causa non præstentur in fraudem Episcopi sive, ut illi debitæ sibi portione defrauderet; de hoc enim si constaret, portio Canonica exigatur peti ab Episcopo nihilominus poterit, *c. fin.*

Quinto ex iis, quæ pro adificatione vel reparatione Ecclesiæ, pro lampade perpetuè aut certis diebus arsuræ, pro imagine, pictura, calice aut sacra supplicabile aut ornamentis, pro excitando Stacello vel altari, pro fundatione beneficii vel Missæ, pro solennitate in honorem alicujus Sancti, pro Anniversario, Septimo, Tricesimo relinquuntur: modo tamen non relinquuntur ad Episcopum portione sibi debitæ defraudandum, *c. Ex parte 2. de V. S. & c. fin. cit. ubi Panormit. n. 2. & Barbosa n. 1.*

Sexto demum ex aliis, etiam intuitu Ecclesiæ & ad nullum ejusmodi certum finem relictis, portio Canonica in multis locis non debetur vi Privilegii Apostolici: quod, licet de privilegio antiquissimo, & multò tempore ante Concilium Tridentini publicationem, aut post hanc à Sede Apostolica

de Apostolica præsertim in forma speciali obtento, extra dubium sit, à sacra tamen Synodo illa derogatum est omnibus privilegiis non multò antè obtentis; ut ad quartam, tam Cathedrali, quàm Parochiali Ecclesiæ integrè perfolvendam teneantur Ecclesiæ, Monasteria cæteraque loca Pia, à quibus ea ante quadraginta annos solvi solita fuit, *Sess. 25. cap. 13. de Reformar. Barbosa de Offic. Episc. alleg. 11. n. 17. & in cap. 13. cit. n. 2. & 5.*

Ab ejusdem Episcopo solvendæ obligatione Ecclesiæ cæteraque sacra & Religiosa loca liberari possunt vi Consuetudinis seu potius Præscriptionis: quod omnino est exploratum; cum adversus eam quadragenariam præscriptionem Alexander III. apertè admittat, & Sedis vacantis tempus deduci velit *c. De quarta 4. de Præscriptionibus*: quòd textu non minùs perspicua ratio est; quia portio ista est unum de juribus Episcopilibus, *c. Conquerente cit.* adversus quæ præscriptionem procedere, liquet ex *c. Auditi 3. de In integ. restit. c. Cum venerabilis 6. de Except. c. Auditi 15. de Præscript. &c.*

Dubium tamen est, an ea adversus Episcopum quadraginta annis sine titulo præscribatur. Ratio dubitandi est; quòd *c. De quarta cit.* istius nulla mentio fiat. Verùm; quia in *c. cit.* casu Papa de solo tempore consultus fuit, non etiam de titulo, istius & bonæ fidei necessitate suppositò, super solo tempore reddidit responsum: & sicut ad decimarum adversus parochum, *c. Ad aures 6. de Præscript. ut ibi notat Barbosa n. 4.* sic etiam ad portionis Canonice præscriptionem adversus Episcopum quadragenarii temporis lapsum sufficere, rescripsit *c. De quarta cit.* Unde, sicut ille, quòd minùs ad decimarum adversus parochum, intra cujus Ecclesiæ fines illæ proveniunt: sic iste

textus non obstat, quòd minùs ad portionis præscriptionem adversus Episcopum, ultra quadragenarii temporis lapsum, bona fides & titulus exigatur: nisi allegata præscriptio sit tanti temporis, cujus initii memoria non existit, secundum *c. 1. de Præscript. in 6.*

Quare meritò, ad portionem hanc contra Episcopum præscribendam, ultra quadragenarii temporis lapsum titulum exigunt *citr. Sylvester q. 2. & 3. Ubald. cap. 2. n. 14. & 17. Barbosa cit. cap. 19. n. 6. id Rotæ decisionibus firmans & Pirrhing ad hanc Rubric. n. 95.* Ratio est; quòd Episcopo portionem Canonice petenti assistat Jus commune, eam ipsi conferens vetansque auferri, & occurrens fraudibus, quibus ea possit auferri, *c. Officii, c. Requisisti & c. sine cit.* eam autem adversus Episcopum præscribenti (tanta Ecclesiæ subjactæ, quæ eam solvere recusat, quàm Episcopo extraneo, qui eam ab Ecclesia alienæ diocesis percipere vult) Jus commune resistat, *cc. cit.* quando autem præscribenti Jus commune resistit, & ei, contra quem præscribitur, assistit, soli quadragenariæ titulò munitæ vel immemorialis temporis præscriptioni sit locus, *c. 1. de Præscript. in 6.*

Dubium secundò est, an Canonice portio debeatur ex iis, quæ Ecclesiis, Monasteriis &c. obveniunt mortis causâ donatione aut jure institutionis. Dubitandi Ratio est; quòd *c. Officii, c. Requisisti & c. sin. cit.* uti & *c. Ex parte 31. de V. S. textus*, quibus de Episcopali portione agitur, utantur verbis *Relicti & Legati*.

Nihilominus eam, sicut de Legatis, sic & de aliis ejusmodi obventionibus deberi, ex communi DD. sensu tradunt *citr. Lapus p. 2. n. 22. & Ubaldus cap. 6. à n. 3. sèque in eo fundant*; quòd ratio, ob quam solvenda est de legatis, etiam mortis causâ donata & ex institutione ob-

ventura

ventura comprehendat; cum, sicut per illa, sic & per ejusmodi donationem atque institutionem Ecclesie diocesane ex defuncti bonis & voluntate ejus ultima pro salute animae relinquuntur: portio autem Episcopalis solvenda sit ex iis, quae ad hunc finem ab illo voluntate ultima relinquuntur, & obveniunt Ecclesis diocesanis, ut colligitur à paritate portionis Parochialis: quae vel juxta *c. 1. de Sepult.* Tertia pars judicii, quò nomine supremam defuncti voluntatem denotari, liquet ex *c. fin. eadem Rubricà in 6.* vel, juxta *c. Relatum 2. ibid.* medietas est omnium eorum, de quibus defunctus pro salute animae suae disponit: quod per mortis causam donationem & haereditis institutionem non minus contingit, quam per legatum. Quin, de Jure portionem Canonice etiam ex haereditate, quae Ecclesiae ab intestato defertur, Episcopo deberi, non obscure traditur, *c. Sancto 2. de Success. ab intest.*

Neque in contrarium faciunt *cc. cit.* cum; quia de legatis loquuntur, non; quòd ipsorum dispositio ad ista restringatur: sed; quòd ea frequentissime, haereditates autem raro Ecclesiis obveniunt; tum verò, quod verbò Relicta, etiam haereditis institutio includatur, *c. Raynuntius 16. V. Mortuo, & l. Quoniam 15. C. de Testament.* Demum; quia mortis causam donatio quoad perfectionem & effectum magis ad legata & haereditis institutionem, quam ad contractus accedit, & ultimis voluntatibus accensetur, Clarus *§. Donatio, q. 5. n. 1.* & Gomez *Lib. 2. Var. cap. 4. n. 16.*

267. Dubium tertio est, an Episcopo debeat relictis Ecclesiae vel monasterio Exempto. Quod cum Hostiensis in *Summa de Sepult.* affirmat Laiman *Lib. 3. tract. 5. cap. 12. n. 12.* & tergemina ratione suadetur. Primo; quia Jura de re-

lictis Ecclesis, aliisque locis Pius diocesanis illam Episcopo attribuit generaliter, & sine distinctione, *cc. cit. & can. Constitutum, 16. q. 1.* Secundo; quia privilegio Exemptionis à Papa indultis Episcopo quoad portionem Canonice non derogatur: nisi id exprimat. Tertio, propter paritatem cum portione Canonice parochiali: ad quam de Funeribus & caeteris ejusmodi obventionibus omnibus solvendam Exempti non minus, quam alii tenentur, *Clement. Datum 1. §. Et deinde, V. Verum, de Sepult.* Ratio- nibus his accedit moderna Praxis nonnullarum Ecclesiarum Cathedralium Germaniae nostrae, Canonice portionis nomine Vigesimali aut aliam similem partitionem de omnibus, quae Ecclesiae & locis Religiosis, Exemptis non minusquam Episcopi jurisdictioni immediate subiectis, ultima voluntate quacunquae clericali beneficiatis saltem parochis relinquuntur.

Sed melius cum Innocentio in *c. An quisitum cit. pr.* & Panormit. in *c. cit. ad de relictis loco Exempto Canonice portionem Episcopo deberi, negat. cit. Sylvester 9. 3. n. 4. Lopus 2. n. 10. & Ubaldu cap. 4. q. 6. n. 5.* quos cum aliis Barbosa *alleg. 86. n. 10.* & Franc. Lucas *cit. n. 29. & 30.* caeteri DD. plerique loquuntur, solidò nixi fundamentò; quòd ejus portionis Episcopo debita ratio in locis Exemptis omnino cessat; cum enim Ecclesiae & Monasteria vi Privilegii Exemptionis immediatè subiciantur. Prae, qui proprius Episcopus & Imperator est Exemptorum, Glossa *fin. in can. Nulla 8. dist. 93. & in c. Auctoritate 4. V. Sola de Privileg. in 6.* respectu ipsorum in Episcopo diocelano deficit Superioritas & Communicatio, quae inter caput & membra intercedit; & regulariter in eos curam & officium Pastoralis & Episcopalem jurisdic-

jurisdictionem non exercet, ut latè ostendit Ubaldus *cit. à n. 6.* Cui rationi non leve pondus addit partim; quia locus exemptus situs in diocesi loco extra diocesis sitio acquiparatur: & propterea in diocesi quidem, sed non de diocesi dicitur esse, *arg. c. Cum Episcopus 7. de Off. Ord. in 6. ut ibi notant Panormit. & Barbosa uterque n. 8.* partim verò; quia portio Canonica est unum ex juribus Episcopaliibus, per text. & Glossam *cit. c. Congregavit, 7. Mortuorum*, pertinentibus ad Legem Episcopi Diocelanam vel Jurisdictionis: quatum priori regulariter Monasteria omnia, per textus & Glossas *in can. Inter cetera 8. V. Solutioni, 10. q. 3. c. Cum pro utilitate 34. V. Diocesana, 10. q. 1. & c. Dilectus 18. V. Lege, de Off. Ord.* posteriori verò saltem Exempti non tenentur, Glossa *in c. Dilectus cit.* imò universim jura Episcopalia à locis exemptis non percipiuntur, neque exiguntur, *can. Laminoso, 18. q. 2. & c. Cum Episcopus cit.* Unde

Planè corrumpunt in contrarium allata rationes; quia iis textuum generalitatem ad loca non exempta restringi, & cum Exemptionis privilegio etiam ab ejusmodi portionis solutione liberationem indultam, satis ostendit ratio allata pro exemptis. Neque est paritas cum portione Parochiali; quia ratio, cur ista debeat, est; quod Sacramenta aliisque Divina à parochiali Ecclesia ex obligatione defuncto fuerint ministrata, ut *V. Verum cit.* habetur: quæ ratio, cum locum habeat in parochiano, sepulto extra Parochialem & in Ecclesia vel Monasterio exempto, funeralium aliorumque, quæ ratione funeralium obveniunt Ecclesie Sepultura, portio Canonica meritò exigitur à Parochia etiam, quando ejus parochianus alibi sepelitur, Barbosa *l. cit. n. 11.*

Neque proposita dubitationis reso-

lutioni quidquam officit, eamve afficit allegata Praxis; quia vicissimam aliamve majorem aut minorem partem Ecclesie Cathedralis sive istarum Prælati vel Capitula non de iis tantum detrahunt, quæ Ecclesiis aliisq; sacris aut Religiosis locis, sed etiã quæ personis quibusvis etiam consanguineis supremæ voluntatis elogiò ab ejusmodi clericis sunt destinata: sed planè de omnibus bonis Ecclesie vel beneficii intuitu quæsitis: imò de omnibus, quæ patrimonialia esse, non constat: neque solum, si illi cum testamento, sed & si intestati decedant: eamque partem de bonis à defuncto relictis alieni æris instar detrahunt, antequam legatariis & hæredibus aliquid præstetur: eaque detractione facta nihil exigunt de iis, quæ personis & locis etiam sacris ac Religiosis saltem exemptis à defuncto quòvis titulò sunt relicta. Unde, re penitus inspecta, eæ vicissimæ aut alterius partis defalcationes spoliatorum, collatoribus vel Prælati aut Capitulis Ecclesiasticis ex privilegio vel consuetudine legitime præscripta alicubi competentium, juxta dicenda ad *Rubr. seq. art. 2.* rationem potiùs habent, quam sanctionibus Ecclesiasticis prodita & præfenti Rubricæ propositæ Canonice portionis, de sibi relictis Episcopo debita ab Ecclesiis & monasteriis diocesanis, ejus jurisdictioni subiectis: & speciosam istius nomenclationem illæ usu, vel potiùs propriam vocis significationem ignorantium atque ab ista ad impropriam trahentium abusu, fortitè videntur.

Hæc tamen Monasteriorum Exemptorum à portionis Episcopo solvendæ obligatione immunitas non porrigitur ad Capellas, ipsi per unionem incorporatas, *c. Ex ore 17. de Privileg.* Nisi etiam ipsæ ab Episcopi jurisdictione exemptæ & Monasteriis illis plenò jure subiectæ essent, Ubald. *cit. cap. 4. q. 5. & 8.* Tam-

burin. Tom. 1. de Jure Abbat. disp. 16. q. 13. in fine & cit. Barbosa n. 13.

269. Dubium quartò est de legato relicto Ecclesie vel Monasterio, Episcopo subjectis tempore conditi testamenti, exemptis verò tempore mortis. Cui detrahant portionem Canonicam Episcopo non deberi: & contrà huic eam deberi de relictis Ecclesie exemptæ tempore testamenti, tempore verò mortis testatoris Episcopo subjectæ, desumitur ex l. Si post diem 5. ff. Quando dies legat. & l. Generaliter 24. §. 3. ff. de Fideicommiss. libert. secundum quos & similes textus alios inspiciendum est tempus, quò legatum cedit, non id, quò legatur: scilicet mortis, non conditi testamenti. Unde de sibi relictis Ecclesia & Monasterium dictam portionem solvunt aut non solvunt, prout tempore mortis testatoris Episcopo subjecta, vel ab ejus jurisdictione exempta sunt, cit. Ubald. q. 7. n. 3. & ex eo Barbosa cit. alleg. 86. n. 16.

270. Dubium quintò est, de legato Ecclesie relicto à testatore alterius diocesis, vg. à dicecesano Eystadiano relicto Ecclesie diocesis Ratisbonensis: ex quo portionem Canonicam hujus, non illius diocesis Episcopo deberi, ex communi DD. sententia tradunt cit. Azor cap. 12. q. 12. & Barbosa alleg. cit. n. 29. Ratio est; quia Episcopo præstanda est non ratione personæ relinquentis, sed ratione jurisdictionis, curæ Pastoralis & superioritatis: quæ cum respectu Ecclesie in dicecesi Ratisbonensi sitæ competant soli Episcopo Ratisbonensi, huic portio illa erit perfolvenda.

271. Dubium sextò est, an ea, de qua agimus, portio à testatore valeat prohiberi. Dubitandi ratio est; quia, si testator extraneus de relictis Episcopo Ecclesiam ejus Cathedralis excludat, legatum integrum illi soli debetur: quantumvis a-

lias de iis, quæ Episcopo relinquuntur portio aliqua Ecclesie debeat, & recipi possit cit. V. Et hoc verum. Unde idem abstinere, videri potest in legato Ecclesie relicto eâ conditione; ut huic soli totum remaneat. Sed, rejectâ hujusmodi conditione, portionem Episcopo deberi, rē deciditur e. cit. V. Secus autem. In variis rationibus differentie præ aliis placet, quam reddit Glossa in e. cit. V. Et primat; quòd, cum aliquid ita relinquitur Episcopo, relictum videatur tantum ipsius personæ, quæ ut privata persona considerari sine Ecclesia & ullò abbati potest: contrà, cum Ecclesia sit corpus Mysticum, cujus caput est Episcopus, & Novis 4. De iis, quæ à Prelat. sine abbati considerari absque absurdo non potest, quia corpus sine capite mortuum est, arg. e. Cum non liceat 12. de Praescript. ideo ex Juris dispositione Ecclesie relicto qui aliquid nequit, quin etiam Episcopo relinquatur, Barbosa cit. cap. 19. n. 31.

Sed, inquires, quid, si Episcopo aliquid relinquitur eâ conditione; ut eò contentus nihil exigat de aliis Ecclesie relictis? quò casu usu recepta & in Jure fundata est distinctio inter casus, quibus legatum Episcopus acceptat aut repudiat; Prior enim ultra sibi relictum nihil exigi ab eo posse, decisum est e. Officiis cit. quòd si legatum acceptandò aliis sibi debite portioni videatur renuntiasse, arg. A. Cum ab uno 55. ff. de Legat. 2. Posteriori verò casu portio Jure competens ex omnibus Ecclesie relictis exigi potest, arg. à contrario ductò ex e. cit.

Dubium septimò est, an portio Canonica de Ecclesie relictis Episcopo debeat casu, quò ei legatum absolutè & sine dicta conditione est relictum. Portionem cum legato deberi, e. Officiis cit. decisum & ratio est; quia, quando duo ex diverso capite & à diversis relictis ac de-

bita concurrunt, & ex parte relinque-
tis non datur animus compenlandi, u-
trumque debitum peti potest, l. *Titia* 19.
§. 1. ff. de *Annuis legat.* quia utriusque
debiti petitioni nihil obstat. Cum ergo
in proposito casu duo ex diverso capite,
scilicet legatarum ex voluntate testatoris, &
portio Canonica ex Juris dispositione, il-
lud ab hærede, ista ab Ecclesia alióve lo-
co sacro vel Religioso d'bita concurrant;
& ex parte relinquentis compenlandi ani-
mus deficiat; quia portio Canonica, quæ
legatò compenatur, non ab ipso, sed ab
Ecclesia debetur, hanc cum legato ex-
igere Episcopus non prohibetur. Ita
in c. *Officii cit.* An. de Butr. Panormit.
& Covarruvas, omnes n. 4. quos duo
Barbosa, Petrus in l. *Si cum dorem* 22. §.
Si pater 3. ff. *Solutio matrim.* n. 31. Au-
gustinus alleg. cit. n. 30. sunt secuti.

ARTICULUS XIII.

De ultimæ Voluntatis
Executione.

SUMMARIUM.

- 274. Executores alii Testamentarii,
- 275. Alii Legitimi sunt, aut Dativi.
- 276. Esse potest etiam femina, clericus,
- 277. Et cum superioris licentia Religio-
su :
- 278. Nisi Ordinis sui Constitutionibus
prohibeatur.
- 279. Et tamen mortuo non succedit Mo-
nasterium :
- 280. Nisi officii nomine expressò sit de-
signatus.
- 281. Valida est executio Religiosi facta
sine licentia :
- 282. Nisi ab eo agenda superior irrita-
rit.

- 283. Admittere executionem quis ferè
non tenetur :
- 284. Admissam tamen dimittere non
potest.
- 285. Pauperibus certis relictis eis appli-
canda :
- 286. Relicta incertis, in quoslibet di-
stribuere,
- 287. Et, si est pauper, sibi aut conjunctis
applicare Executor potest.
- 288. Executio ultra annum non disse-
renda,
- 289. Eiusque facta ratio reddenda est.

Quemadmodum Tutores, sic & 274.
ultimarum Voluntatum Exe-
cutores alii Testamentarii, alii
Legitimi sunt, & alii Dativi.

Testamentarii vocantur, ab ipso testatore
in ultima sua voluntate designati, unus
vel plures: quorum unò decedente, ab-
sente aut aliàs impeditò, vel executionis
officium non admittente, reliqui proce-
dere possunt, c. *Si Religiosus* 2. §. *Sanè*, in
6. nisi in talem casum aliud testamentò
sit expressum, §. *Sanè cit.* cum enim ra-
tionabilis voluntas testatoris pro lege ha-
beat, can. *Ultima*, 13. q. 2. §. 1. 1. *C. de*
SS. Eccles. id, quod testamentò expresserit,
in hujusmodi eventu erit observandum,
Vivianus in §. *Sanè cit.* Legitimi di-
cuntur, à lege seu Jure dati; nullis enim 275.
Executoribus à testatore nominatis, su-
premæ ejus voluntatis executio, etiam
quoad legata pia, pertinet ad heredes, ut
colligitur ex c. *Nos quidem* 3. Verbis, *Cu-
jus desiderium*, id est, supremæ volunta-
tis executio, à religiosa femina ejus hæ-
rede protrahitur. Nisi quædam pro
captivorum redemptione vel alimentis
pauperum sint relictis; horum enim exe-
cutio, aliò à testatore non designatò, loci
Episcopo competit, l. *Nulli* 28. C. de
SS. Eccles. & Novell. 131. cap. 10. Glossa
R I R 2 in l. *Nulla*